

Groot en klein nieuws in vakantietijd

3 augustus 2011

Mijn oude overbuurvrouw is na een paar CVA's en valpartijen opgenomen in een verpleeghuis. Het bericht haalde de kranten niet. Maar die hadden genoeg te melden over de gezondheidszorg, al was het vakantietijd.

Vlak voor mijn vakantie hoorde ik het nieuws over mijn overbuurvrouw. Ze is nu definitief opgenomen in het verpleeghuis. Door een aantal CVA's en valpartijen heeft ze hulp bij dagelijkse dingen nodig. Ze is een beetje vergeetachtig. Niets liever wil ze dan terug naar haar eigen huis, in ons lieve, beschermde buurtje, waar ze sinds eind jaren zestig woont. Alle buren kennen haar. Een verzorgingshuis met aanleunwoningen, weliswaar door een hoog hek afgescheiden van ons buurtje is hemelsbreed op tien meter afstand van haar huis. Een woonservicezone bij uitstek maar met een hek letterlijk en figuurlijk te hoog om soelaas te bieden. Geen bericht voor de krant.

Voorpaginanieuws

De gezondheidszorg was naast de afschuwelijke gebeurtenissen in Noorwegen en de continu boven het hoofd hangende dreiging van een financiële crisis goed voor een derde plaats qua media-aandacht. Althans zo weeg ik - na drie weken 'in the middle of nowhere' en 'no news of the world' - bij thuiskomst alle kranten, tijdschriften en digitale nieuwsberichten. Dit keer geen pyjamadagen of al dan niet zelf te betalen closetrollen als voorpaginanieuws. Wel als restant van de eindronde van het parlementaire jaar nog steeds veel aandacht voor (de waarde van) het afgesloten akkoord door minister Schippers over de ziekenhuiszorg. En de bacterieaffaire in het Maasstad ziekenhuis, waarbij niet zozeer het feit dat er een ziekenhuisbacterie is met helaas veel doden als gevolg zo veel verontwaardiging oproept, maar vooral de reactie vanuit de eindverantwoordelijke bestuurder erop. Op dit soort momenten wens je hevig dat een overheid meer bevoegdheid tot ingrijpen heeft, dan alleen een onderzoek door de inspectie.

Ondeugdelijke kwaliteitsmeting

Ook het onderzoek van het CBS met als uitkomst dat de gezondheidszorg met inmiddels 400.000 medewerkers zo'n beetje de grootste sector van de economie van Nederland is en de groei qua werkgelegenheid het grootst, kwam louter feitelijk in de kranten terecht. Een analyse van de CBS- cijfers is hoognodig, gezien de andere traditionele zomercijfers over de werkdruk en onderbezetting (op basis van 100 klachten weet NU'91 dat deze er nog altijd is) en de 'kapottegrammofoonplaat'-reactie dat er sprake is van bezuinigingen in de zorg. Opmerkelijk was verder de media-aandacht voor de ondeugdelijkheid van het van overheidswege opgezette kwaliteitsmetingsysteem in de ouderenzorg. Zichtbare Zorg en Kies Beter kregen er van ActiZ flink van langs. De Volkskrant kiest zelfs het hazenpad en kondigt aan dat haar ranglijst dit jaar niet wordt gepubliceerd, ook

al menen de Volkskrant-redacteuren dat het totaalbeeld recht doet aan de ervaren werkelijkheid bij bezoek. ActiZ heeft duidelijk de broek aan. De Volkskrant sluit haar paginagrote artikel af met de zin 'Na de zomer wordt overlegd over een betere kwaliteitsmeting'. Daar worden de cliënt en de sector niet beter van.

Alternatief ontbreekt

Een alternatief vanuit ActiZ is in nevelen gehuld. Ik ken geen website van een ouderenzorginstelling die zelf ruimte biedt voor commentaar vanuit bewoners of naasten, laat staan dat ze reageren - al was het maar om verouderde informatie te corrigeren - op Zorgkaart.nl, de vergelijkingsite opgezet door de patiënten/consumentenorganisaties. Mijn eigen ervaring is dat juist in de ouderenzorg de informatie, communicatie, transparantie en keuzemogelijkheden over de te leveren zorg en diensten nog bij wijze van spreke in het stenen tijdperk verkeren. Hoe anders werd ik op het vliegveld van Windhoek begroet door de lokale agent van ons reisbureau, die ons een gepersonifieerde ringband overhandigde, waarin na een persoonlijk welkom voor ons gezin de reis- en alle andere praktische informatie op een rij was gezet en achterin keurig alle vouchers voor de overnachtingen zaten.

Het is overigens de vraag of met haar opstelling ActiZ geen pyrrus-overwinning heeft behaald. Want er was nog een ander opmerkelijk bericht: steeds minder mensen (willen) worden opgenomen in een verpleeg- of verzorgingshuis. Het CBS laat zien dat tussen 2000 en 2010 het aantal ouderen snel is gegroeid van maar liefst 500.000 naar bijna 650.000. Een stijgingspercentage van ongeveer 30 procent. Maar het aantal ouderen in verzorgings- en verpleeghuizen is gedaald van ruim 100.000 naar 90.000. Een daling van 10 procent.

Dementieketen avant la lettre

Vlak voor mijn vakantie was ik mee op visite met een arts van Geriant. Ik bezocht met haar mensen met dementie die gewoon thuis wonen. De stichting Geriant heeft als doel ervoor te zorgen dat mensen met dementie zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven en organiseert de hulpverlening. Geriant richt zich zowel op de dementerende als op diens partners, kinderen, burens en de andere hulpverleners. **Een website vol tips en informatie en een online-cursus** staan hun ter beschikking. Thuis is de norm. Geriant bestaat een kleine tien jaar en is een dementieketen avant la lettre. Geriant stelt alles in het werk om het voor de mensen om de dementerende heen goed te houden. Mij werd verteld dat de reden van opname in een verpleeghuis vaak niet de ernst van de dementie is, maar de draagkracht van de mantelzorger, de naasten en het sociale systeem. Wetenschappelijk onderzoek heeft een paar jaar geleden al uitgewezen dat de werkwijze werkt en ook kosten bespaart. Ik herinner me een percentage van 14 procent minder kosten dan in de reguliere zorg. Geriant werkt in de regio Noord-Holland Noord. Daar wonen, schat ik, zo'n 400.000 mensen. Grofweg 2 procent van de Nederlandse bevolking. Met een budget over 2010 van ruim 8,5 miljoen heeft Geriant ruim 3000 cliënten in zorg. Net 2800 euro per cliënt in zorg. Hm, opschieten beleidsmakers. Voor alle buurmannen en buurvrouwen in het land.

Auteur: Hetti Willemse, Publicarea